

דעם

מסורת הש"ס

(א) לקמן סג; (ב) ג"ז שם
גמין עד; (ג) [עי' רש"י
כמוצות פט; ותוס' ז"צ ז':
ד"ה מר], (ד) לקמן כה,
(ה) [תוספתא פ"ב ע"ט],
(ו) [פ"ח ה"ו],

הגהות הב"ח

(א) גמ' חלל לאר רבנן
שמע מינה פליגי: (ב) שם
ר' מאיר לאמר אסור
עד שיתן: (ג) רש"י
ד"ה וחכמים אומרים אף
זה נודר יכול להמיר
נדרו בעצמו שיכול לומר:
(ד) בר"ג ד"ה כלום וכו'
אסור אם כשזה אמר מפני
כבודי וזה לאמר מפני
כבודי דכ"ע:

גליון הש"ס

גמ' אי רבי אלעזר בן
יעקב זירוזין הוי. קשה לי
למא מיירי במעמיד דבריו
עין ברין לעיל דף כ"א ע"א
וה"ע:

פירוש הרא"ש

יעקב נדרי זירחין הוו. המדיר חברו
שיאכל עמו ואפי' לא חלה מותר:
אלא לאו רבנן היא. ופליגי ללא
הוו נדרי זירחין: לעולם ר"א בן
יעקב היא. ומודה ללא נדרי זירחין
הוו: מי סבר דדאריה מומנא.
דהיינו נדרי זירחין: לא זמנא הוא
דאריה למומנא דאמר ליה מומנא
לי בזהך אמר ליה אין נדר זה
קבל עליך וגדר וחלה הוא. המומנא
הא לא חלה הוי נדר גמור: יסר
על בן. על אותו שאמר במשנה אמר
ר"א בן יעקב האומר לחבירו קוים
שאני נהנה לך כו': והלא הקפיד
כנגדו. אף על גב שפירש ליה
הכל ואע"פ שהקפיד כנגדו אף
אלו נדרי זירחין ומותר: ולא
הוו לו חמשים. שיהא נדרי זירחין:

אם אי אתה מתארח אצלי ותא
הקפיד כנגדו י"אף אלו נדרי זירוזי

לא אנטרירן וכי האי הוא יכול לומר
הרינו כאלו המקבלנו המירו הגדר ואי
המקבלתי דכיון שאפי' היה מקבל ממ
למה לי אבל צבטול מעשה כגון שאפי'
הלכת שא"ל. ואיכא מאן דפליג שאפי'
היו ועשיתי כיון שאינו חושש אם י
לאו דכס"ד שהמזמן הדיר לזמון דאי
המזמן דאי"ל לא מזמנת לי לא תומיני

וְהָיָה כִּן וְגַדְל הַמִּזְמֹן וְזֶלֶה הוּא וְכִי
 אֶחָדוֹת דְּלֹדְרֵה הוּא צִקֵּם מִמֶּנּוּ שִׁימִי
 וְהָיָה שֶׁכִּי הוּא אֶחָד הַשְּׂמוּנִים עַל
 בְּנֵי יַעֲקֹב דְּנִדְרֵי וְרוּחִין הֵן. וְלִפְיֵי זֶה
 צִבְעֵלְמָלֵה הִיא וְלֹא קוֹשְׁטָה דְּמִלְתָּה. וְלֹאִי
 יִתֵּר ע"כ דְּלִמְרִינֵן הֵכָּה לֹא מִשְׁ
 עַל כֵּן דְּקֹאֲדָמַר מִשּׁוּם דְּקִדְ"א
 וְהוּלֵי פ"י וְהוּלֵי פ"י יִימִינֵן צִבְאִי דְּלֹאֲמִרִי
 צִבְרִימִי לֹא צִבְרִימִי לְגִלְוִם צִבְרִימִי לְגִלְוִם

ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים

מו שלא ע"פ חכם שיכול
בך וכך אלא בשביל כבודי:
וכבר הותר הנדר: מני אי
גר זהו כבודי יותר בטל

* קונם שאני נהנה לך אם אי אתה נוטל
 לבנך כור של חטים ושתי חביות של יין הרי
 זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם
 שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל
 כבודי זה הוא כבודי טעמא דאמר זה הוא
 כבודי הא לאו הכי נדר הוא מני אי רבי
 אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא א⁶
 שמע מינה פליגי רבנן עליה לעולם רבי
 אליעזר בן יעקב היא ומודה רבי אליעזר בן
 יעקב בהאי דנדרא הוי דאמר ליה לא
 כלבא אנא דמיתהנינא מינד ולא מיתהנית
 מינאי ת"ש⁷ האומר לחבירו קונם שאתה
 נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של
 חטים ושתי חביות של יין ר' מאיר אומר ו⁸
 עד שיתן וחכ"א ב"א זה יכול להתיר את
 נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הרני
 כאילו התקבלתי טעמא דאמר הרני כאילו
 התקבלתי הא לאו הכי נדר הוא מני אי ר'
 אליעזר בן יעקב נדרי זירוזין הוי אלא לא
 רבנן ופליגי לא לעולם רבי אליעזר בן יעקב
 ומודה רבי אליעזר בהאי דנדרא הוי משום
 דאמר ליה לאו מלכא אנא דמהנינא לך
 ואת לא מהנית לי אמר ליה מר קשישא
 בריה דרב חסדא לרב אשי א"ש⁹ ת"ש נדרי
 אונסין הדירו חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא
 או חלה בנו או שעכבו נהר הא לאו הכי נדר
 הוא מני אי רבי אליעזר בן יעקב זירוזין הוי
 אלא לאו רבנן ופליגי לעולם ר"א בן יעקב
 ומי סברת דאדריה מוזמנא לזמינא לא
 דזמינא אדריה למוזמנא דאמר ליה מוזמנת
 לי לסעודתיך א"ל אין נדר זה עליך ונדר
 וחלה הוא או שחלה בנו או שעכבו נהר הרי
 אלו נדרי אונסין ת"ש יתר על כן אמר ר"א
 בן יעקב האומר לחבירו קונם שאני נהנה לך
 ל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין והלה
 לא הודו לו חכמים מאי לא הודו לו חכמים לאו
 דאפילו

אבל אין הענים סמוכים על שולחן אציהם הוי איפצ'ל
אמר האב בן אין דבדצרו כלום. וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא
היה יכול להחזיר לו חף מעכשיו יכול לומר הריני כחלי-
נכסי אסורין עליך אם חלך למקום פלוני לא שייך למ-
בענין זה יכול לומר בן שאותו תנאי עצמו לא אמרו מתת-
הם לא ילך כבר נשלב ראונו: מי סברה דאדריה מומנ-
אס' אפי' בלא אונס שרי דנדרי זרחין או חלל מליא אדר-
לסעודה? א"ל אין כלומר בן אומיך דדו וז' עליך חלל
אך טעמא דחלה הוא לא לאו הדרה הוי דליבא למימ-
ר: יתר ע"כ אר"א בן יעקב. האי דאמר יתר ע"כ משום
עצמו אם לא ירצה לקבל ממנו הגהה זו ומ"ה איכא למי-
זיין השתא דמאי דחזיון לעיל דלפילו רבצ"י מודה כל ה-
פירושא דכתבינן לעיל דטעמא דלאו כלבא אנה משום דמ-
לא חיישין לטעמא דלאו כלבא אנה דהא כיון דמתנה
בן דמיחד דאמר פת חמה וכו' ש' חמין דווקא נדר ולא
מיעקרא דכל היבא דאיכא למימר לאו כלבא אנה דהיינו
אוס דלליגי דכנ' בלכ דחמיתא לא. ואיכא נסחי דגרסי ד

ר"ז כד.

ומה שאני נהנה משלך: כלום אהרם
ועל ידך בפני הצרכים שיראו שאני
נכון לי מתנה וזה כבודי שאתכבד יותר
חזיתי רוחה לקבל: ואמרין בירושלמי
רבי מאיר דפליג באידך דרביא
דמייתין בסמוך פליג נמי בזה
ומפרש התם במאי פליגי דגרסין
א"ר יוחנן דהתם פליגין א"ר

מוסף רש"י

והו כבודי. שלא אטול
ממך (לקמן ט:). קיום
שואחה נענה לי קום
תהא עבד כל הנהא
ממה (רש"י טז:).
אפה זה. אלה העוד
יכול להטירו מאלו כל
שאלה התרת חסם, ואומר
לי הריני כללתי המקדש
(שם) ואמר לי הנה
הריני כללתי נקדשתי מה
ממך ממך (לקמן ט:).
בדק קישא. שני צנים שני
לרב סמא ושם צנים שני
אלא שהעיד קורין לו מר
שפאטא ולצרי קורין לו מר
טוקא (כתובות ט:).
ויהא הוא. תמיד. (לקמן
יב:).

תוספות

[illegible]